

RODOLJUB.

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca ter stane za vse leto 80 kr., za pol leta 50 kr. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 8 kr. če se enkrat tiska; 12 kr. če se dvakrat, in 15 kr. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Koristen zakon.

Sedaj se je pokazalo, da se zamore s toli razupitim § 14. vendar tudi kaj dobrega in koristnega vstvariti.

Kar je bila vlada s pomočjo tega paragrafa v zadnjih dveh letih uveljavila, ni delalo nikomur veselja, tudi če je bilo potrebno. Dne 22. m. m. pa sta bili na temelju § 14. uveljavljeni dve cesarski naredbi, ki sta gotovo velike koristi za razne sloje prebivalstva.

Prva teh naredb se nanaša na služabniške plače in je torej bolj omejenega pomena, druga pa sega globoko v vse naše gospodarsko življenje, zlasti v življenje našega kmetkega in maloobrtniškega prebivalstva.

Dosedanje pristojbine pri prepisu nepremičnin so bile že veliko let predmet britkim pritožbam. Bile so nerazmerno visoke in vsled tega zlasti manj imovitemu kmetškemu prebivalstvu silno breme.

Temu se je sedaj odpomoglo s pomočjo § 14. in sicer na zadovoljiv način.

Financionalno in narodno-gospodarsko jedro te cesarske naredbe je iskati v prvem paragrafu, kateri ustanavlja za določitev percentnih pristojbin pri prenosu nepremičnin troje skupin, in sicer spadajo v 1.) skupino vsi prenosi mej stariši, otroci in zakonskimi, v 2.) skupino prenosi v slučajih smrti in brezplačni prenosi drugih oseb, in potem v 3.) skupino brezplačni prenosi mej živječimi osebami, katere ne spadajo pod prvo skupino.

Pri prvi skupini znaša pristojbina po novi naredbi kadar je nepremičnina vredna do 30.000 kron, 1%, in če je več vredna kakor 30.000 kron, 1½%. Dosedanji razloček mej brezplačnimi prenosi mej stariši in otroci in narobe se je torej opustil. Doslej se je v prvem slučaju plačevalo 3½% in 25% doklade v drugem slučaju 1½% in 25% doklade.

V drugi skupini je določena pristojbina, če je nepremičnina vredna do 20.000 kron, na 1½%, a če je nad 20.000 kron vredna, na 2%.

V tretji skupini znaša pristojbina, če je nepremičnina vredna do 10.000 kron, 3%, če je vredna nad 10.000 in do 40.000 kron 3½% in če je nad 40.000 kron vredna, 4%.

§ 2. cesarske naredbe določa, da pri prenosih mej stariši in otroci ali med zakonskimi, in kadar se gre za kako poslopje, v katerem lastnik prebiva in obrt izvršuje, ali za kak svet, katerega lastnik sam obdeluje, ni plačati nikake pristojbine, ako je dotična nepremičnina vredna le 5000 kron in le ½%, kadar je vredna nad 5000 in do 10.000 kron.

Ta paragraf obsega tudi še drugo važno določbo. Doslej se je, kadar si je izročnik izgovoril takoimenovani »kot«, njega kapitalizirana vrednost vštela k vrednosti izročene neprimičnine. Če se je n. pr. računalo, da je to, kar si je kotar izgovoril, vredno 150 gld. na leto, se je ta svota v deset po petdesetkratnem znesku prištela kot glavnica k vrednosti prenešenega posestva, in se je potem od te skupne svote odmerila pristojbina. Po novi naredbi se sme samo petkratna vrednost kota prišteti k vrednosti izročene posestva in se bo pristojbina tudi vsled tega razmeroma znatno znižala.

Razen teh olajšav obsega novi zakon tudi še mnogo drugih važnejših določeb, s katerimi se zlasti manj imovito prebivalstvo kolikor toliko razbremenja.

Vlada računa, da se vsled teh olajšav prav znatno skrajšajo njeni pristojbinski dohodki. Po njenih računih jej odpade na leto blizu treh milijonov dohodkov. Naravno je, da je mislila, kako ta odpadek nadomesti in našla je tudi sredstvo za to. Že ta cesarska naredba obsega namreč dve določbi, katerih namen je, kompenzirati rečeni odpadek pri državnih dohodkih.

Jedna odpravlja dosedanji takoimenovani popustek pri pristojbinah. Ta popustek se je dovoljeval po času, kateri je pretek, odkar je bila dotična nepremičnina zadnjič prenešana. Čim krajši je bil ta čas, tem večji popustek se je dovolil. To v prihodnje ne bo več veljalo.

Druga rečenih določb statuirajo jako strogo določitev zapuščin, premičnih in nepremičnih. Doslej se je v tem oziru delalo prav lahko tako, da je bil fiskus prikrajšan.

Ako se bi bil davek od zapuščin odmerjal po resnični zapuščini, imela bi država prav znatne milijone prihranjene. Zdaj hoče v tem oziru postopati strožje. Davek od zapuščin ostane sicer za sedaj nespremenjen, ali glasom oficioznih listov je to velevažni pripravljalni korak k temeljiti reformi davka od zapuščin.

Rekli smo zgoraj, da je cesarska naredba, katere vsebino smo ravnokar, če tudi na kratko, očrtali, zadovoljiva. To je tudi v resnici. Bremena, ki so ravno najrevnejše kmetke sloje najhujše trla, se vsled te cesarske naredbe nekoliko olajšajo. Naš ubogi, preobremenjeni kmet bo tega gotovo vesel in bo za to olajšanje hvaležen.

Vzlic temu pa moramo reči, da tudi ta naredba ne odgovarja popolnoma modernemu duhu, da se tudi v njej čez mero ščitijo interesi kapitalizma. Pravo načelo bi bilo, da se dosledno izvede progresivnost prepisnih pristojbin. To pa se

ni zgodilo, dasi bi se bilo na ta način pristojbine za manjše posestvo tako še znatnejše znižale, ne bi pa imela država od tega kako škodo. Toda v nas vlada še vedno duh kapitalizma in zato moramo biti zadovoljni, da se je vsaj nekaj malega izposlovalo v prid manj imovitim slojem, da se je zanje doseglo olajšanje jako čutnih pristojbinskih bremen.

Luteranska dôba na Slovenskem.

II.

V 15. in 16. stoletji so vse boljše fare na Kranjskem uživali kje v Italiji živeči višji duhovniki, doma so pa nižji duhovniki in samostanski reveži — višji so imeli druge opravke — se vkvarjali z duhovenskim opravilom. In nazadnje so tudi ti to opravilo pustili v miru. Točili so vino v farovžih, imeli dekleta za točajke in vsaj tukaj je smel kmet sesti, če je imel kaj drobiža. Včasih so se kmetje klali z noži; duhovni gospodkrčmar so tudi z nožem posegli vmes in v Grižah pri Celju so kmetje nekemu duhovnu na pokopališču ob pokopu malo krvi spustili. To je ohranila zgodovina. Ali koliko jih je šlo brez zgodovine? — Patriarh v Akvileji, obiskujoč nekaj slovenskih far, je pisal, da imajo ti slovenski duhovni že kar po več priležnic v farovžih. Dalje piše, da so zelo neomikani. Da se bi kdaj birma delila, se ne vé v deželi, da bi kdo kaj krščanskega nauka znal, je tudi redka prikazen. Kmetje so se šele od luteranskih duhovnikov oče naša naučili. Na gorenjem Štajerskem so v nekem samostanu mnih za potrjenje nekega opata prosili; več teh menihov ni znalo svojega imena podpisati in so se podkrižali. Iz samostanov kakor Pleterje, Bistra, Kostanjevica, Zatičina so patri uhajali, tako da jih n. pr. v Zatičini ob priliki neke vizitacije v 16. stoletji papežev poslanec ni dosti naštel in ti so zmešano živeli z hčerami in ženami samostanskih vrtnarjev ter družih služnikov. Tako tudi nune v Škofji loki. Prava ljubezen se je oglasila in iti so morale iste v ta grešni svet. Dokler pa so bile vkup, bilo je veselo življenje ob mizah višjih duhovnikov in v samostanih, veselo po fantovsko v farovžih, razuzdano pa povsod. To je označenje slov. duhovenstva začetkom 16. stoletja.

Tekom 16. stoletja pa o katoliških duhovnikih sploh ni govoriti. Ti so bili v vseh ozirih za nič in brez vse časti. In vse drugo je bilo tako, kakor na Nemškem. Le meščani niso bili pri nas tako bogati v manjših mestih, kakor na Nemškem.

V manjših mestih je bil rokodelc doma, ki je dosti grižljajev od graščin dobil, v Ljubljani pa so nekateri trgovci precej na kup nanesli. Trgovina s platnom in usnjem ter ona s Trstom jih je bogatela. Ali ti so bili vezani na deželne kneze. Imeli so svoje dobičke pri njih. Prijatelji pa niso bili z grajščaki. V Ljubljani so imeli ves srednji vek svoje rabuke. Grajščaki bi bili radi mestni patriciji postali, deležni velike trgovine in gospodarji mesta, ali niso mogli priti v meščansko zadrugo. Zato so se maščevali ter trgovino kmetov podpirali. Grajščaki in duhovniki so dobro med seboj izhajali, dokler se ni oglasila luteranska vera. Odkritosrčno sicer to od nobene strani ni bilo. Grajščaki so škilili na duhovenska velika posestva in druga bogatstva in v srcu so duhovnike zaničevali. In istotako duhovniki grajščake. Ali duhovniki so bili vedno preveč dobre volje in niso zapazili, da nosijo ti grajščaki bodala pod plaščem. Posebne razboritosti kak naš duhovnik v teh časih sploh ni imel in ga je grajščak daleč prekašal.

Na taka tla padla je vest, da so na Nemškem katoliški cerkvi hrbet obrnili. Neki pisatelj je označil Martina Luthra takole: »Kot doktor in profesor teologije ni pozabil, da je bil kmetijski sin. Učenjak je bil, ali razumel je želje, potrebe in mišljenje nižjih slojev in znal je govor teh, kakor nobeden drug njegovega časa, kakor le malokdo za njim. Mojster v polemiki — podoben Lessingu — razumel je težavno umetnost, mase dvigniti — podoben v tem Lassalu — in zraven gospodujočim moža postaviti.« — V marsičem je moral biti tak naš Primož Trubar, ta slovenski Martin Luther, rojen v Rašici pri Velikih Laščah, najbrže 8. junija 1508. (Dalje prih.)

Za negotovimi nameni.

Slovaški spisala L. Podjavorinska.
(Dalje.)

Hoja po robati cesti, sedaj z dežjem pomočeni, bila je dovolj težavna; neprestano se je spotikal ob kamenje in ob cestni jarek. Bližnji gaj in vrhovi dreves v sadnikih poleg hiš so šumeli, ker jih je potresal veter. Nekje tam za skednji se je oglasil čuk, ki je s tem strašil mnoge praznoverneže. Tudi Samko se je stresel v tem trenutku od čudnih občutkov in, kakor bi se bil prebudil iz blažene opojnosti, jelo mu je biti nekako čudno pri srcu, na kar je sledil trenutek hladne razsodnosti. Kako vendar sprejme Zuzka njegovo radostno novico, — kaj mu pove? Saj včeraj je bila tako nekako hladna proti njemu. — — — in on je mnogo prestal, predno ji je pridobil materino ljubezen . . . , a mati, revica, je tako jokala . . .

V Samkovi glavi so začeli rojiti prizori drug za drugim, a pred vsemi je zrlo prestrašeno materino lice, a precej poleg njega drugo, z rožnatim nadihom na obrazu, mlado, smehljaajoče, z modrimi očmi, sedaj pa zakaljeno s solzami — Dorkino lice. Osuplo je obstal. Gospod Bog! ali bo imel dovolj poguma, gledati vsak dan mater s solzami v očeh, hoditi nemo mimo neljube neveste? Ali ne napravi s tem korakom nesrečni ne samo mater in Zuzko — marveč tudi to drago, to tiho, nežno, udano Dorko.

»Ne morem drugače!« je zaklical skoro glasno ter se vnovič spustil v dir. »Mati odpusti ter se pomiri z neljubo nevesto in neubogljivim sinom, — a Dorka, da si pomisli, da nisem bil vreden njene odkritosrčne ljubezni, niti je nisem znal dovolj oceniti, — pa me pozabi.«

Že je razložil v temi Mikulovo koč; stena proti cesti je videti nekako siva, zato pa se mu kaže razstrgana streha še črnejša v nočni temi. Oken ni videti. »Kaj — ne svetijo?« ostrmel je Samko. Sedaj mu je šele prišlo na misel, da je nemara že zelo pozno. Urno je zdirjal navzgor k bajti ter obstal pri vratih. Ogledal se je še okrog, predno je položil roko na kljuko; temno je kakor v grobu, in tišino, grozno tišino drami samo šum padajočega dežja. Srce mu močno zatriplje. Obriše si z roko mokre, razkodrane lase, tiho, bojazljivo položi roko na kljuko ter jo potrese.

V koči je vladala ona ista tišina — ni bilo slišati od tod niti najmanjšega šuma, a Mikulovi spé vendar precej pri vratih v veži. Pridrži sapo — in zopet trka na vrata. »Nemara so v sobi, pa me ne slišijo«, šinilo mu je v glavo, in nekaka slutnja ga je spreletela, kakor mrzlica. Stopil je k steni, kjer sta okni. Potrka na okno, in Zuzka mu pride gotovo odpret. Da, pride, saj ji prinaša radostno novico.

Toda, kaj je to? Ali je nemara pozabil, kje so okna? Saj je tu stena gladka brez predorov za okna. A vendar se ne more mamiti, saj je tu stal večkrat, oziraje se v razsvetljeni sobi po Zuzki, skozi ti mali okenci, ki sta sedaj močno zadelani z opeko!

Kakor besen je stekel znovič k vratom ter jih potresel z vso močjo svojih krepkih rok. Zapah je odjenjal in on je padel čez visoki prag v vežo, hladno, temno in strašno, kakor stara rakev, v kateri je pokopana sreča življenja.

Padel je z razpaljeno glavo v vežin kot tako, da je obstal nekaj časa, kakor brez zavesti. Toda telesna bolečina je saj za trenutek zadušila duševno, ki ga je prešinila. Urno se je pobral ter prestrašen zbežal iz koče, kjer je doživel tako grozno prevaro od strani, od katere se je ne bi bil nikdar nadejal.

Politični pregled.

Položaj. Zaradi zagotovitve prispevkov za skupne potrebščine obeh državnih polovic je potrebno, da se še letos izvoli delegacija. V to svrho hoče vlada sklicati meseca oktobra državni zbor, a je v veliki skrbi, ker nameravajo Nemci z obstrukcijo preprečiti izvolitev delegacije. Da se doseže neko sporazumljenje z Nemci, pojde finančni minister v Prago prigovarjat Čehom, naj privolijo v preklic jezikovnih naredb. Bržčas ta poskus ne bo imel uspeha, in Nemci že upajo, da odstopi sedanje ministrstvo in da pride njim prijaznejše na krmilo.

Revolte. V raznih krajih na Češkem so se zadnji čas primerile protidinastične demonstracije in krvavi izgrede proti cesarskim oblastnjam. V Graslicah je morala žandarmerija streljati, in je bilo pet puntarjev ustreljenih. Od leta 1848. že ni bilo takih puntov v naši državi, a vzlic temu se naša vlada ne more odločiti za energične korake proti tej druhali. Ko bi

se take reči zgodile med Slovani, bi bila razglašena že zdavnaj nagla sodba in postavljena vešala.

Ogrska. Listi naglašajo, da se zgode v kratkem v ogrskem ministrstvu večje premembe.

Srbija. Obravnava proti zarotnikom zoper razkralja Milana se še vedno ni začela. Milan ne more dobiti prič. Srbski emigrantje so se obrnili med tem do vseh vevlasti s prošnjo, naj Milana spodé iz Srbije. Mogoče je, da se kaj tacega zgodi, vsaj Milan se tega boji ter je že začel sklicevati rezerviste pod zastavo, kakor da bi se s silo uprl takemu ukazu.

Vojna v Afriki. Angležem se že dolgo skomina po neizmernih bogastvih, katere ima južnoafriška kmetijska republika Transvaal. Poskušala je že na razne načine, da dobi to državo v svoje kremplje. Republika je odjenjavala, dokler je mogla, a najnovejšim zahtevam Angležev se je končno oprla z vso silo in tako je postala vojna neizogibna. Teklo bo veliko krvi, a upanja je nekaj, da v tej vojni zmagajo transvaalski kmetje in ne pohlepni Angleži.

Domače in razne novice.

Kranjski krščanski socialisti so pred kratkim napravili izlet v Karlovec. V Zagrebu so čakali veliko presenečenje. Pričakovalo jih je mnogo Hrvatov, ki pa so priredili proti njim veliko demonstracijo, kličoč: Živio dr. Tavčar! Živela slovenska napredna stranka! Krščanski socialisti so bili silno poparjeni, videvši, da Hrvatje take stranke ne marajo.

Duhovne vaje za učitelje je priredil letos gospod knezoškof, toda preogromna večina učiteljev se jih ne bode udeležila. Zakaj pa se take vaje prirejajo prav za učitelje in ne tudi za oficirje, za uradnike, za krčmarje, za čevljarje itd.? Sicer pa naj gospod knezoškof skrbi najprej za svoje Hauptmane in Rudolfe in kakor se zovejo ti častivredni kaplanje. Ti so duhovnih vaj veliko bolj potrebni, kakor naši učitelji.

Vipavske občinske volitve. Danes so se vršile v trgu vipavskem občinske volitve. Klerikalci z dekanom Erjavcem na čelu so storili vse, kar je bilo v človeških močeh, da zmagajo vsaj v tretjem razredu. Na roko jim je šel hoté ali nehoté tudi agrarni komisariat, ki je staremu občinskemu odboru odvzel neposredno pred volitvami, brez tehtnega vzroka in popolnoma protipostavno upravo občinskega gozda, o čemur se bo govorilo še v dež. zboru.

Občinske volitve v Idriji. Klerikalci so pri letošnjih volitvah poskusili svojo srečo; upali so na uspeh, a to upanje je splavalo po vodi. Bili so v vseh treh volilnih razredih popolnoma pobiti.

Romanje v sveto deželo. Ljubljanski knezoškof je nameraval prirediti romanje v sveto deželo. Potrebno je bilo, da se oglasi 500 romarjev. Zapravili bi bili najmanj 100.000 gld., torej ogromno premoženje. Toda ljudje še niso take neumno tercijski, da bi denar proč metali, ko je kmet vendar tako raven, da mora vsak krajcar trikrat obrniti, predno ga izda. Oglasilo se je le kacih 200 romarjev in vsled tega se potovanje opusti.

Umrli. Na Otočcu pri Novem mestu je umrl bivši državni in deželni poslanec

grof Albin Margheri. Pokojnik je bil vedno prijatelj slovenskega kmeta. — V Mokronogu je umrl ondodni notar in slovenski skladatelj, vrli rodoljub Stanko Pirnat.

Presvetli cesar je dal družbi sv. Cirila in Metoda za njen izraz udanosti povodom glavne skupščine na Vrhniki izraziti svojo cesarsko zahvalo.

Hrvatska gimnazija v Pazinu se torej vendar otvori s 15. septembrom in so profesorji že imenovani. Lahki se silno jeze in grozé s poboji.

Ljubljanski Sokol je pred kratkim napravil izlet na Vrhniko, kateri se je sijajno obnesel.

Izgredi v Celovcu. Nemški klerikalci so imeli pred kratkim neki shod v Celovcu. Radi tega shoda so uprizorili nemški nacionalci velikanske izgrede, katerim je šele vojaštvo naredilo konec. Več duhovnikov je bilo tepenih. Demonstracije so bile naperjene v prvi vrsti proti škofu in proti jezuitstvu. Razgrajati so sicer pobili pri hiši družbe sv. Mohorja nekaj šip, drugače so pa to pot Slovencem prizanesli, menda so si jih prihranili za drugo priliko.

Ljubavna žaloigra. V Ljubljani je 20letni mehanik Anton Novak iz ljubosumnosti poskusil usmrtiti svojo ljubimko Marijo Pirc iz Kamnika, potem pa je samega sebe ustrelil.

Tlaka in desetina koncem XIX. stoletja. Piše se nam: V Šmartnem pri Litiji rase nevolja ljudstva radi desetine in tlake, ki se mu je naložila. Ko se je iztirjaval davek za škofove zavode, ga nekateri niso hoteli plačati, češ, da sami nimajo kaj jesti. Med tistimi se govori, da so jih duhovniki vse zapisali, da ž njim svoj čas obračunajo. Naravno je, da ljudje tega niso veselili in da si delajo vsakršne skrbi, in da iz teh skrbi nastaja jeza ter se čujejo trpke besede, temu se tudi čuditi ni. Seve, ko bi ti ljudje imeli malo več soli v glavi, bi si teh skrbi ne delali! Še bolj jezi ljudi, kako jih duhovščina goni na tlako za novo cerkev. Ljudje morajo brezplačno voziti opeko in to ob nedeljah popoldne. Radi pač ne hodijo, pa bojé se zamere in maščevanja. Dočim pa morajo ljudje v nedeljo popoldne tlačaniti, počivajo dekanovi voli in konji v hlevu! Res, kakor v časih vsegumogočnosti grajščakov in opatov. Ulogovalpta je nekaj časa igral g. Trpin, ali odkar mu je neki goriški zidar pantomimično pokazal, kaj si misli o njegovem nadzorovanju od daleč, je opustil to nevhvaležno delo.

Kmetijska šola v Mariboru. V minolem letu je bilo v tej šoli 35 učencev, in sicer 28 Slovencev in 7 Nemcev, a učni jezik je bil nemški.

Nemška surovost. V Ptujju so imeli Nemci predzadnjo nedeljo neko veselico. Ko so bili po starem nemškem običaju popolnoma pijani, so šli razgrajati pred slovenske hiše in so razbili šipe »Narodnega doma«.

Po celjskih izgreditih. Še vedno ni miru v Celju. Ko je v nedeljo napravil celjski Sokol izlet v Sevnico, čakala je celjska sodrga, oborožena s palicami in kamni, skoro vso noč na njegov povratek, da ga napade, toda Sokoli so se vrnili šele zjutraj domov. Zdaj se vodi pri okrožnem sodišču velika preiskava radi zadnjih dogodb. V preiskovalnem zaporu sta uči-

telj Gostinčar in solicitor Bovha, ki sta se z revolverjem branila, ko sta bila v smrtni nevarnosti, in pa štirje Nemci, med njimi neki celjski uradnik. Dne 22. m. m. je bila obravnava proti županovemu zetju dr. Negriju, ki je na dan izgredov pljuval na slovenske dame. Negri je bil obsojen na tri dni zapore.

Demonstracija na cesarjev rojstni dan so priredili Nemci na Slatini. Celo v cerkvi so demonstrovali, ko so peli domači pevci cesarko pesem.

Kolesar ponesrečil. Dne 18. m. m. popoldne se je odpeljal v družbi dveh tovarišev 17letni Avgust Sever, sin tukajšnjega mizarja Severja, s kolesom na Bled, da si ogledajo razsvetljavo jezera, ki jo je priredil tam po vsakoletni navadi poseben odbor v proslavo cesarjevega rojstnega dne. Ker je bila svitla noč, odpeljali so se omenjeni trije kolesarji po razsvetljavi domov, hoteč biti zjutraj doma. Toda nesreča je hotela drugače. Po velikem klancu po poti proti Brezju je zadel Sever ob cestni kamen, da je bil hipoma mrtev. Tovariša sta dogodek takoj naznanila nesrečnim starišem ter obvestila oblastvene organe. Dne 19. m. m. je prišla komisija na lice mesta.

Nesreče. Utonil je 27 let star samski kovač Janez Frank s Prema, ko se je kopal v vodi Reka. — Na cesti pri Senčini je prišla 78letna gluha Helena Knez pod Travnove konje in je bila tako močno poškodovana, da je naslednji dan umrla. — Dne 13. m. m. peljali sta se dve Dunajčanki, mati in hči, iz Bohinja na Bled. Na potu se je splasil konj in prevrnil voz. Starejša gospa je bila težko poškodovana, mlajša pa lahko. — V Ljubljani pri Lipah je utonil slaboumni Anton Škraba. — V Dolenji nemški vasi pri Trebnjem je pri posestniku Megliču prašič, ki je slučajno prišel z dvorišča v sobo, potegnil 2 leti starega dečka iz zibel in mu odgriznil tri prste desne roke, levo uho in del levega lica. Otrok je nekaj dni potem umrl. — Blizu Cigavnice je ponesrečil 51letni posestnik Alojzij Travn. Zvrnil se je nanj s peskom napolnjen voz in Travn se je pod peskom zadušil.

Služabniške plače. Uradna »Wiener Zeitung« je dne 22. avgusta razglasila cesarsko naredbo, izdano na temelju § 14, s katero se je po tolikih prošnjah in po tolikem prizadevanju končno uveljavila uredba služabniških plač. Ta zakon določa, da bodo imeli neposredno iz državnih dohodkov plačani sluge plačo: 700, 600, 500 in 400 gld., službeno starostno doklado, ki pa ne sme znašati nad 100 gld., in aktivitetno doklado od 20 do 50 odstotkov. Za sluge poštne in brzojavne uprave so določene iste plače.

Sleparskega agenta Fr. Zupančiča v službi razupitega Nodarija v Vidmu, ki je zapeljal ljudi, naj se izselijo v Ameriko, je vjela ljubljanska policija in ga izročila sodišču.

Goljufica. Ljubljanska policija je te dni zaprla Antonijo Jazbec iz Novega Mesta, katera je raznim obrtnikom izvajala blago in ga ni plačala.

Poneverjenje. Krojaški vajenec Leopold Šprajc v Ljubljani je našel te dni blizu Kolečke 150 gld. Namesto da bi bil denar oddal policiji, ga je z nekaterimi prijatelji zapravil.

Zastrupljenje. V Rihotovcu pri Trebnjem je petletni pastirček zavžil na paši

nekaj volčjih jagod in vsled tega naslednjega jutra umrl.

Ukraden konj. Francetu Burleju, posestniku na Hauptmanci pri Ljubljani, so ukradli cigani dne 20. m. m. konja iz hleva.

Detomor. 24letna Marija Kadunc iz Brezja pri Grosupljem je svoje nezakonsko dete zadavila in je zakopala. Izročili so jo sodišču.

Gasilno društvo v Starem trgu pri Ložu je prav lepo in slovesno praznovalo dne 12. in 13. m. m. svojo desetletnico.

Iz Zagorja ob Savi se nam piše dne 28. avgusta: V soboto popoldne je naš slavnoznani politični vitez nategoval vse svoje strune na svoji zarjaveli harfi, in v nedeljo pri deseti maši so nam zapele njegove hripave strune čarobno melodijo, in doneli so po cerkvi mogočni akordi. Ubogi »Rodoljub«! Ti si tisti, ki te ne more Škerjančev želodec prebaviti. Zato te je pa dal v »žehto«, da mu bodeš drugi pot bolj teknil. Kdor te bere, je proklet in nebesa so za njega izgubljene. A, gorje pa onim, ki se drznete proti kapelanovi volji ta »umazano-krivi« časopis podpirati. Vse polno smrtnih grehov imate na sebi. Moj Bog, kaj bode z Vami? Vsi boste po kaplanovem ukazu na gro-madi sežgani. — Veste g. kaplan, da pri nas vsak misleč človek obsoja Vašo nedeljsko pridigo. Celo staro ženico sem čul: »Ej, ej, vera lahko peša, ker namesto da bi kaj svetega pridgali, pa »šimfajo«, prejšnja leta je »gospudu« takrat vroče na prižnici bilo, kadar so nam kaj prav svetega povedali, a sedaj jim pa ni drugače, kadar so tisti preklicani socjali in pa tiste frdamane cajtenge na vrsti.« S tem je kaplan Škrjanec najbolj obsojen.

V Št. Ilju pri Mariboru, kjer so se Nemci in nemčurji silno poganjali, da bi občina prevzela vzdrževanje ondodne šulvereinske šole, so se stariši in občinski zastopniki izrekli proti temu, da bi občina plačevala to šolo.

Priznanje. Vodnik tretjega topničarskega polka Jurij Vrhovnik je dobil od deželne vlade 15 gld. nagrade, ker je 6. julija v Zadovinku rešil 6letnega Fr. Jančarja iz vode.

Mesto Piran v Istri je zadela velika izguba. Ves občinski odbor z županom vred je namreč odstopil, ker je menda razžaljen.

Popravek. V zadnji članek o Luteranski dobi se je urinila sitna tiskarska napaka: Pred kakimi 800 leti poslali so škofje iz Freisinga Bavarce na Kolečko. Tiskalo se pa je Koroško. — Naj se torej to popravi.

Kmetska blagajna. Iz Babinegrede poročajo: Alojzij Babič je prodal na sejmu v Djakovu 24. m. m. dve kravi za 82 gld. Prišedši domov je hotel denar skriti na varnem kraju, zategadelj ga je skrtil v razstrgane opanke, ki so ležale za pečjo, v svesti si, da ondi ne bo denarja nihče iskal. Zatem je šel na svoje delo, ne da bi prej kaj omenil svoji ženi. Nesreča pa je hotela, da je prišla dne 27. m. m. neka ciganka prosit miloščine. Tedaj se je spomnila žena, da leže neke nerabljive opanke za pečjo že dalje časa, in jih je podarila ciganki. Ko je prišel Babič domov, je bil ves izven sebe, ko ni našel denarja več za pečjo. Na njegov krik mu je žena povedala, da je podarila opanke neki ciganki, katero so začeli povsod iskati. Našli so jo v vasi Beravci in v

njenem žepu tudi še nedotaknjene opanke, v katerih je bil še ves denar. Ciganka je napravila velike oči, ko je videla, kako velik zaklad je nosila nevede v svojem žepu. Babič pa ni več skrival denarja v raztrgane opanke, marveč si je poiskal bolj varen prostor.

Kako visoko leté ptiči? Zvezdoslovec West je opazil s svojimi aparati ptice selivke, ki so letele v neverjetni višini. Izračunal je, da so se nahajale 8000 do 15.000 metrov nad zemljo. Ta števila najbrž niso pretirana, ker Newton trdi, da se selivke še mnogo višje vzdigujejo.

Tri milione poneveril. Kakor poročajo iz Glasgova, je neki tamošnji notar in mestni uradnik, dr. Colghoun, tekom let si prisvojil nad tri milione goldinarjev, katere je zaigral v Monte Karlu in po družih mestih. Še pred kratkim mu je neka dama prinesla večjo svoto; dr. Colghoun se je takoj naslednjega dne peljal v Monte Karlo ter je ves denar svoje klientinje zaigral.

Vilagoš. Dne 13. m. m. je bilo 50 let, ko so madjarski vstaši pri Vilagošu morali odložiti orožje. Görgey je imel še okoli 30.000 vojakov in 140 topov, a ni se mogel več braniti proti rusko-avstrijski armadi, zato se je udal Rusom pod vodstvom generala Rüdigerja. Tako so večinom Slovan l. 1849. zadušili madjarsko ustajo.

Usmrtilen z električnim tokom. V Singsingu so imeli usmrtiti dva morilca: nekega Macdonalda in zamorca Bullexsona. Kakor znano, je v Ameriki iz »humanitarnih« razlogov v navadi usmrčenje z elektriko. Zamorec se je zgrudil ob prvem električnem udarcu. Macdonald pa je bil trdnjši. Trikrat so namerili nanj upliv električne baterije, a še je bil živ, kakor poprej. Zdravniki so obupavali. Tedaj so združili vse žice obeh navzočih baterij ter sprožili največji tok na delikventa. Tudi ta udarec ni zadoščal. Šele petič se je Macdonald zgrudil. Pustili so nanj uplivati mogočni tok, dokler ni bil mrtev. Človekoljubna usmrtitev to, kaj ne?

Zahtevajte povsod!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikorij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridelek k pravej bobovi kavi, ki vam bode gotovo ugaljal, to je iz čiste cikorijske in sladove tvarine pripravljena domača „Kava“ in „Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda“.

Glavna zaloga pri: **IV. Jebačnu** v Ljubljani.

Dobiva se povsod!

Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda!

Čenjena gospodinja!

Kava družbe sv. Cirila in Metoda!

Dobiva se povsod!

Loterijske srečke.

Gradec , 19. avgusta.	85, 64, 88, 32, 15.
Lino , 26. avgusta.	90, 34, 86, 30, 43.
Brno , 23. avgusta.	19, 74, 79, 71, 72.
Dunaj , 19. avgusta.	40, 49, 90, 72, 4.
Trst , 26. avgusta.	33, 74, 38, 47, 12.
Praga , 30. avgusta.	61, 79, 51, 45, 3.

Tržne cene v Ljubljani

30. avgusta 1899.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, 100 kg	9 20	Špeh povojen, kgr.	70
Rež, „	7 —	Surovo maslo, „	90
Ječmen, „	6 50	Jajce, jedno „	02
Oves, „	6 50	Mleko, liter „	08
Ajda, „	8 —	Goveje meso kgr.	64
Proso, „	8 50	Telečje „	56
Koruza, „	5 80	Svinjsko „	60
Krompir, „	2 50	Koštrunovo „	36
Leča, „	10 —	Piščanec „	40
Grah, „	10 —	Golob „	18
Fižol, „	9 —	Seno, 100 kilo „	—
Maslo, kgr. „	1 —	Slama, „	—
Mast, „	90 —	Drva trda, klfr. „	—
Špeh svež, „	54 —	„ mehka, „	—

Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah in plača bolje nego vsaka zunanja firma

Ludovik Businaro

v Ljubljani, Hilšarjeve ulice št. 10.

Nabiralce las opozarjam s tem uljudno na mojo firmo.

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante.

Vožnje karte in tovarni listi v

AMERIKO.

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna

naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesionirana od visoke c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje radovoljno

Red Star Linie

Dunaj IV., Wiednergürtel št. 20

ali pa

Anton Rebek

Kolodvorske ulice šte. 29 v Ljubljani.

KATHREINER-Kneippova sladna kava.

Stara mamica, se meni!

Že leta sem izpričano izvrstna primes k bobovi kavi. — Pri živčnih, srcnih, želodčnih boleznih, pri pomanjkanju krvi etc. zdravniško priporočena. — Najpriljubljenejša kavina pijača v stotisočero rodovinah.